शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र

एम. ए. भाग १ सत्र १ इतिहास (८०:२० स्वरुपाचा अभ्यासक्रम)

ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२६ — २०२७ मध्ये एम. ए. भाग १ सत्र १ साठी पुर्नप्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्याकरिता ८० : २० च्या स्वरुपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी दिलेले सर्व स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/ A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरुपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरुपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करुन वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहीत वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्नमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यानी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करुन घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्याची आहे.

- **आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

परीक्षा बैठक क्रमांक

अभ्यासक्रमाचे नांव : .....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : .....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :.....

1. अभ्यास केंद्राचे नाव ————————————————————
2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव ————————————————————
3. पूर्ण पत्ता : ————————————————————

————————————————————

———————————————— पिन कोड नं.————

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :
5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ———————— सत्र ————————
6. पेपरचे नाव : ————————————————————
7. पेपर क्रमांक : ————————————————————
8. सबजेक्ट कोड : ————————————————————
9. परीक्षा बैठक क्रमांक ————————————————————
   (ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)
10. पी.आर.एन. : ————————————————————
11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : ————————————————————
12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : ————————————————————

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : ————————————————————

परीक्षकांची स्वाक्षरी : ————————————————————

M.A. History Part I Sem. I (80:20 Pattern Syllabus)
Assignment Question October / November 2026 Exam

एम. ए. इतिहास भाग १ सत्र १ (८०:२० स्वरुपाचा अभ्यासक्रम)
स्वाध्याय प्रश्न ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६ परीक्षा

MM-1 Early India (from the beginning to 3rd Century B.C)

1 भारतातील पहिल्या नागरीकरणाच्या दृष्टीने हडप्पा संस्कृतीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

किंवा

2 मौर्य साम्राज्याच्या स्थापनेतील चंद्रगुप्त मौर्य याचे योगदान स्पष्ट करा.

1 Discuss the features of Harappa Civilization in the context of first urbanization.

OR

2 Explain the contribution of Chandragupta Maurya in the foundation of Maurya Empire.

MM-2 Aspects of Medieval Indian History (1206-1750)

1 मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासासाठी एतद्देशीय (भारतीय) साधनांचे महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

2 मुघल काळातील व्यापाराच्या स्थितीचे विश्लेषण करा.

1 Explain the importance of Indigenous sources for Medieval Indian history.

OR

2 Analyze the condition of trade in the Mughal period.

MM-3 Rise and Consolidation of British Power in India (1757- 1857)

1 अठराव्या शतकातील राजकीय परिस्थितीचे वर्णन करा.

किंवा

2 भारतातील ब्रिटीश सत्तेच्या जमीन महसूल व्यवस्थेचे विश्लेषण करा.

1 Describe the political conditions of eighteenth century India.

OR

2 Analyze the land revenue system under the British Power in India.

MM-4 Rise of Nationalism in India (1858- 1885)

1 भारतातील राष्ट्रवादाच्या उदयाच्या कारणांचे चिकित्सक परीक्षण करा.

किंवा

2 राष्ट्रीय सभेच्या स्थापनेची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

1 Critically examine the causes for growth of nationalism in India.

OR

2 Explain the process of foundation of Indian National Congress.

ME-4 Legacy of the Marathas

1 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या स्वराज्याचा वारसा स्पष्ट करा.

किंवा

2 मराठा काळातील किल्ले, गढी व वाडे यांच्या स्थापत्यवैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

1 Explain the legacy of Chhatrapati Shivaji Maharaj's Swarajya.

OR

2 Describe the architectural features of Forts, Gadhi and Wada during Maratha period.

RM - History: Its Method and Practice

1 इतिहास संशोधनासाठी आवश्यक असलेल्या लिखित व पुरातात्विक साधनांचे वर्णन करा.

किंवा

2 युरोपियन इतिहास लेखन परंपरेतील विविध प्रवाह स्पष्ट करा.

1 Describe the literary and archeological sources for historical research.

OR

2 Explain the various trends in European history writing traditions.
